

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), JUNE 14, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 138

Na delu v
Clevelandu med
industrijskimi prvaki

Cleveland Press" je objavil
poročilo, da se nahajata
Clevelandu Joe McWilliams iz
New Yorka in J. Victor Malone,
ki sta mnogo let aktivna v raz-
slojno reakcionarnih gi-
stih. Ta gibanja so se potu-
hvali, odkar je Amerika stopila v
vojno, sedaj pa zopet delujejo,
pravno potihno in pod bolj
skritimi gesli.

Novi grobovi
Johana Dobrega, ki huj-
ša predvsem proti židom in
amerikancem inozemskega po-
sta, je bivši zvezni senator
Walter J. Reynolds iz North
Caroline, organizator "Ameriške
nacionalistične stranke."

Stara sta očitno dobro zalo-
žena z denarjem.
McWilliams in Malone očitno dobro
založena z denarjem.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

McWilliams, ki je eden izmed
najbolj radikalnih radijskih pridigar-
jev, se nahaja pod ob-
rami radijskega k vstaji.

Umik iz Trsta velika izguba za Jugoslovane, pravi Tito

So pristali na sporazum, da ohranijo
slogo med zavezniki; umik ne pomeni,
da se je Jugoslavija odrekla Trstu

WASHINGTON, 12. junija — Državni department je prejel od poslanika v Belgradu sporočilo jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Ivana Šubašića, v katerem je rečeno, da je vojaški sporazum z Anglijo in Zed. državami, s katerim se je pristalo na umik čet maršala Tita iz Trsta in okolice, hudo prizadel interese in čustva Jugoslavije, in da je Jugoslavija samo vsled tega sprejela sklep, da prepreči konflikt med zavezniki.

Poslanica specifično poudarja, da si Jugoslavija pridržuje pravo obnoviti svoje zahteve za Trst, vso Istro in slovensko Primorje.

Slična poslanica je bila poslana tudi britski vladi takoj po podpisu vojaških dokumentov za umaknitev jugoslovanskih čet iz delov spornega ozemlja do današnjega dneva.

Pismo ministra Šubašića

"Vlada demokratične federativne Jugoslavije," pravi pismo, datirano 9. junija, "se v polni meri zaveda, kako zelo so ranjeni interesi in čustva jugoslovanskega prebivalstva v Trstu, Istri in slovenskem Primorju od dejstva, da se mora na prošnjo naših zaveznikov večji del jugoslovanske armade umakniti iz ozemlja, ki je bilo rešeno izpod sovražnega jarma za ceno toliko žrtv, to tem bolj, ker so vsi kraji z izjemo Trsta kompaktno obljubljeni od Jugoslovanov.

"Toda ta sklep je bil sprejet, da se prepreči vsak mogoč vir morebitnega konflikta, da se ohrani prijateljstvo med zavezniki."

Aretacije in zaplembe, razen vojaškega značaja, znikane

Pismo izraža zaupanje, da se s tem ne bodo prejudicirale pravične jugoslovanske zahteve in da se bo pri izvajanju podrobnosti doseženega sporazuma z jamčilo interese lokalnega slovenskega prebivalstva.

Nota izrečno izjavlja, da ni so jugoslovanske oblasti izvršile nobenih aretacij, deportacij ali zaplembe lastnine, razen iz razlogov vojaške varnosti, in to samo v slučaju oseb, ki so bili znani vojni kriminalci in vodili fašisti.

Ta izjava se je tikala določbe v sporazumu, da Jugoslovani osvobodijo aretirane in deportirane osebe, z izjemo onih, ki so bili leta 1939 jugoslovanski državljani, in da vrnejo zaplenjene lastnine.

Jugoslovanske čete se umikajo iz Trsta

TRST, 12. junija. — Jugoslovanska vojska so včeraj nadaljevala z umikom iz Trsta, medtem ko se je zavezniška vojaška vlada pripravljala, da prevzame kontrolno nad mestom.

Jugoslovani so že zapustili lično gotiško stavbo Mestne hiše, kjer je bil sedež njihove civilne uprave, in novozelandske straže so nadomestile jugoslovanske vojske pri vratih. Zavezniške straže že tudi stojijo pred drugimi važnimi poslopiji in

AMERIŠKE IZGUBE NA MORJU TEKOM VOJNE V EVROPI

WASHINGTON, 13. junija. — Danes je bilo tukaj uradno naznanjeno, da so Zedinjene države tekom 41 mesecev vojne z Nemčijo izgubile 41 transportnih parnikov in da je na morju utonilo ali bilo drugače ubitih 3,604 ameriških vojakov.

To pomeni, da so izmed vsakih tisoč mož, ki so bili poslani v Evropo, umrli štirje, oziroma skoro polovico manj kot v zadnji svetovni vojni, ko je na vsakih tisoč mož prišlo 7,2 smrti tekom prevoza v Evropo.

Dalje je bilo naznanjeno, da so Zed. države do danes izgubile 1,554 trgovskih ladij in da je 6,066 članov moštva izgubilo življenje, bilo zajetih ali pa se jih pogreša.

JAPONSKO GNEZDO NA OTOKU OKINAWA BILO ZDROBLJENO

GUAM, 14. junija. — Včeraj je šesta marmorska divizija po devetih dneh ljutih bojov zdrobila japonsko gnezdo na polotoku Okinawa, medtem ko sta dve drugi marmorski diviziji potisnili Japonce nazaj na obeh krilih bojne linije, ki se razteza ob skalnatem obrežju Yaeju.

Šesta divizija je tekom borbe ubila 3,500 Japoncev na polotoku, kar pomeni, da je bilo v teku 75-dnevne kampanje na Okinawi ubitih že 70,000 Japoncev.

Marini so v Oroku prišli v posest bolnišnice, v kateri so našli 150 mrtvih Japoncev. Kakor izgleda, so Japonci ranjene sami pobili, predno so se bili primorani umakniti.

GRADUANTINJA

Prošli četrtek je graduirala iz John Hay High šole Miss Irma Stavanja, hčerka Mr. in Mrs. Louis Stavanja, 18218 Nottingham Rd. Ker je dosegla čast biti v šestici na Honor Roll, je Miss Stavanja prejela zlato Honor Roll zaponko in zlato Honor zaponko, ker je ves čas tekom treh let pohanjanja v višjo šolo vzdržala povprečni "average" nad 90. Miss Stavanja je tudi bila ena izmed petnajstih deklet, ki so za svoje odlično delo v šoli, prejela John Hay Service ključke. Čestitamo!

GRADUIRALA

Iz Euclid Central višje šole je graduirala Miss Josephine Susan, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Joe Susan, 18715 Cherokee Ave. Sedaj se nahaja v Worcesteru, N. Y., na počitnicah pri svoji teti Mrs. Križman. Želimo ji obilo zabave in razvedrila.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Sygan, Pa. — Dne 5. junija je umrl Frank Pustovrh, rojen 16. junija 1878 v Poljanah nad Škofjo Loko. Zapušča ženo, dva sinova in hčer.

Etna, Pa. — Družina John Horvatin je bila obveščena, da je 6. aprila padel pri Okinawi njen sin P/O Rudolph J. Horvatin, ki je služil pri mornarici. Prvotno se je glasilo, da je pogrešan. Star je bil 21 let in poleg staršev zapušča dva brata, oba v vojni.

Kontroverza glede "veta" končana; velika petorica prodrla

SAN FRANCISCO, 13. junija. — Velika kontroverza o vprašanju, da-li bodo imeli narodi moč vetirati sklepe varnostnega sveta v bodoči svetovni mirovni organizaciji, se je končala danes, ko je konferenca sprejela načrt velike petorice, glasom katerega bodo predstavniki petih velikih sil kontrolirali glasovanje varnostnega sveta.

Te države so Amerika, Rusija, Anglija, Kitajska in Francija.

Boj proti odločilni moči velike petorice v varnostni svet je vodila Avstralija. Odločitev je padla, ko so predstavniki velikih sil naznanili, da iste novega čarterja ne bodo odobrile, ako odklonijo program velike petorice v zadevi vetiranja, ki je bil izdelan v Jalti.

Proti formuli velike petorice sta bila oddana samo dva glasova, toda 15 narodov se je vzdržalo glasovanja.

Novi grobovi

JOHANA DOBRE

Po tritedenski bolezni je umrla na svojem domu Johana Dobre, rojena Krese, stara 59 let, stanujoča na 1118 E. 66 St. Doma je bila iz vasi Sela, fara Toplice, odkoder je prišla v Cleveland pred 37 leti. Bila je članica društva sv. Cecilije št. 37 SDZ. Tukaj zapušča soproga Franka, tri hčere: Mrs. Angela Lesiak, Jennie in Emily, pet sinov: Frank, Pfc. Edward, Pfc. Victor, Sgt. John in Pfc. Albert, štiri vnuke in sestro Rose Dolšek. Pogreb se bo vršil v soboto ob 10. uri zjutraj iz Zakrajškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

AGNES ICZAK

Po daljši bolezni je preminila na svojem domu Agnes Iczak, stara 45 let, stanujoča na 20017 Miller Ave. Soproga Stanley je umrl 11. januarja 1943. Pokojnica zapušča pet hčer: Esther, Mrs. Dolores Koljat, Dorothy, Adeline in Mary Jane, ter tri brate, vse v Chicagu, Ill. Pogreb se bo vršil v petek ob 8:45 uri zjutraj iz pokopnega zavoda Josip Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

JULIA OBLAK

Včeraj je preminila v bolnišnici Mrs. Julia Oblak, stanujoča na 16122 Parkgrove Ave. Truplo je v oskrbi Parkgrove Funeral Home, E. 152 St. in MacCauley Ave. Čas pogreba in druge podrobnosti bodo objavljene jutri.

V ZADNJE SLOVO

Članicam društva Svobodni-selne Slovence št. 2 SDZ se sporoča, da je umrla članica Julia Oblak. Članice se prosijo, da ji v polnem številu izkažejo zadnjo čast s tem, da se posloviijo od nje v Johnston Funeral Home na E. 152 St. in MacCauley Ave.

Naši fantje-vojaki

T/Cpl. John Peterka, sin poznane družine Mr. in Mrs. John Peterka, 1121 E. 68 St., je prišel domov na dopust za 10 dni iz Camp Lee, Va. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Mirovna konferenca bo predmet razgovorov na sestanku "velikih treh"

Predsednik Truman naznanil, da
sta čas in kraj sestanka s Stalinom
in Churchillom že določena

WASHINGTON, 13. junija — Predsednik Truman je danes naznanil, da sta kraj in čas njegovega prvega sestanka s premierjem Stalinom in ministrskim predsednikom Churchillom že določena, obenem je odkril, da se bodo na tem sestanku sestavili prvi načrti za mirovno konferenco.

To je bilo prvič, da se je v zavezniških krogih omenila mirovna konferenca, odkar se je končala vojna v Evropi.

Ta konferenca bo očitno formalno odobrila pogoje, katere so zmagovite sile naložile Nemčiji in Italiji, obenem pa bo določila nove meje in vojne reparacije.

Se bo razlikovala od zborovanja v San Franciscu

Mirovna konferenca bo nekaj povsem drugega kot je konferenca Združenih narodov v San Franciscu, katera je bila sklicana, da organizira sistem za zagotavljanje miru, toda ni imela naloge določiti mirovnih pogojev za katerokoli izmed poraženih držav.

Predsednik je omenil mirovno konferenco tekom razgovorov s časnikarji in navedel predmet prihodnjega sestanka velike trojice.

Dalje je predsednik dal razumeti, da je Hopkinsovo potovanje v Moskvo, kjer se je razgovarjal s Stalinom, znatno izboljšalo odnose z Rusijo glede raznih težavnih zadev, ki čakajo rešitve, med katerimi je tudi vprašanje Poljske.

Sporazum velike trojice glede Poljske je pritisnil pečat smrti na režim v Londonu

LONDON, 13. junija. — Julian Zakowski, eden izmed treh londonskih poljskih voditeljev, ki so bili od velike trojice povabljeni na konferenco v Moskvi, ki naj bi rešila poljsko vprašanje, je danes odklonil povabilo.

Toda to ne pomeni dejstva, da je poljska zamejna vlada v Londonu za vse praktične svrhe mrtva.

Mikolajczyk in Stanczyk sprejela vabilo

Kar se tiče Stanisława Mikolajczyka, bivšega premierja zamejne vlade, in Jana Stanczyka, voditelja poljske socialistične stranke, ki je tudi do nedavnega bil član te vlade, sta vabilo sprejela, in pričakuje se, da bosta že jutri z letalom odpotovala v Moskvo.

Zakowski, ki je član socialistične stranke, ampak ni bil nikdar politično aktiven, je pisal zamejni vladi, da vabila ne bo sprejel, dočim je sedanji premier Arciszewski izjavil, da obžaluje, ker predlagana konferenca v Moskvi ne bo "resnično reprezentirana."

Konferenca v Moskvi se prične že jutri

Snoči je bilo v Moskvi, Washingtonu in Londonu istočasno objavljeno naznanilo, da se je velika trojica sporazumela glede rešitve poljskega problema, ki je bil toliko časa sporna točka med zapadnimi zaveznicami in Rusijo in da se bo konferenca 12 reprezentativnih Poljakov v Moskvi za reorganizacijo poljske vlade pričela že jutri.

Dejstvo, da se ni povabilo v Moskvo niti enega člana zamejne vlade v Londonu, se smatra za smrtno obsodbo tega režima od strani Zed. držav in Anglije. Rusija je prelomila odnose z londonskimi Poljaki že 1. 1943.

RAZNE NOVICE

Pri poznani družini Mr. in Mrs. Michael I. Lah se razni dogodki razvijajo eden za drugim. Njih sin, Captain Michael I. Lah pride v nedeljo na obisk z ženo in tri mesece staro hčerko, k svojim staršem v novo hišo na 18900 Kildeer Ave., kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Pred nedavnim je se zaročila Miss Helen A. Lah, R. N. z Sgt. John M. Milewsky, ki se nahaja pri armadni zračni sili. Poroka se bo vršila prihodnji mesec.

Mlajša hčerka družine Lah, Frances, poročena Skokal, pa je dne 5. junija povila hčerko, prvorojenka. Čestitamo!

**BUY
EXTRA
BONDS**

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

zadaj pridrdrajo kolesa po
čuti; blažena rdečica zalije
lica. Za trenutek je celo
svoje bolečine. Njene
se zaiskre in se obrnejo
vratom — koraki — iznova
oblje veselje. In potem
Harro v objemu, njune
stope in ves svet jima za
izgine izpred oči.

Harro ne govori niti besede,
vse se da brati v njegovih
Ko pozdravi knežnjo,
za trenutek rahel strah
njegov obraz.

Harro se začne sveceni spre-
in Rožamarija mora dati
njim ljudem roko. Časih
da se ji zamegli pred
Samo še podzavestno se
Blažena sreča neveste,
se obsevala zjutraj, je izgi-
njene obraza.

Harro mine tudi to. Roža-
gre ob Harrovi roki po-
svojimi starši po hodni-
rod rogovjem, ki je zdaj v
proti jedilnici.

Harro šepne: "Kaj ti je, Du-
Nekaj tujega je na tebi, ta-
nem videl! In tako lepega.
naj prestrašil sem se, ko sem
idel."

Rožamarija dvigne oči k nje-
se smehlja tako lepo, da
se ne more. In spet ji po-
je oči vlažne.

Harro tujega ni na feni, Har-
samo vse je kakor sanje, ka-
ne bi bilo resnično; zdi se
da se hom zbudila in postala
grda račka. Oh, Harro.
da ti, hvala ti! Oh, brez tebe
tako uboga."

Harro, Duša, nekaj mi skrivaš,
prosim te...
Samo majhna nerodnost
Zjutraj se mi je primerila...
prosim te, očetu tega ne iz-
In jutri bo že spet dobro; ni
tako, da bi o tem govoril."

Harro v jedilnici, ki diši po
Naslikane oče čakajo tam.
Harro so danes, samo štirje ljud-
Srečano kosilo bo pozneje.
Rožamarija in njen ženin se ta-
dolge nista videla, in zato naj-
niče ne moti zdaj, ko sta pr-
skupaj. Harrovo čelo se je
v oblak. Toda mora jo

ubogati in molčati. Njene oči ga
gledajo tako proseče.

Rožamarija je popila kozarec
vina in iznenada zažarela kakor
roža. V njenih sivih očeh žari in
se iskri nekaj, kar skoraj zbujata
strah.

Toda knez ji mora vendar šep-
niti: "Rožamarija, zakaj pustiš,
da gredo vsi krožniki mimo te-
be? Saj človek ne živi samo od
medu in ljubezni!"

V sobi knežnje popijejo stoji
še skodelico kave; kako dobro
pozna Harro že od prej ves brau-
neški obrednik, in kakšna slad-
ka groza ga obdaja pri vsej tej
ženitovanjski sreči! Kako rad bi
zdaj vzel Rožamarijo v roke, šel
v staro učilnico in poizkušal
olajšati njene bolečine. Toda
zdaj mora loviti ravnotežje s
skodelico kave in se pogovarjati
s knežnjo. In potem ga bo povabi-
bil knez na smotko v poletno so-
bo ali pa na strelisce, kjer je
najhladnejše. Dami bosta ostali
sami in izginili. To je vse tako,
kakor bi bilo že od davnih časov
določeno za večnost. In Harro
se vpraša, ali se knezu to ni
zdelo neumno, ko je bil mlad in
se je ženil. Iznenada se je spomni-
nil, da so stari narodi svoje ne-
veste ugrabljali in kar nehoti
jim začenja zavirati.

Vse gre po starih, preizkušeni-
h brauneških pravilih. Roža-
marija odide v svojo sobo, Har-
ro pokadi počasi s knezom smot-
ko, in potem govorita oba o tem,
kako dolgo bo trajala doba za-
roke. Knez predlaga, da bi tra-
jala do prihodnjega poletja. Tak-
rat bo imela Rožamarija 20 let.
Leto dni je prav za prav predol-
go.

"Harro, sam moraš uvideti,
da je treba pri Rožamariji čaka-
ti do 20. leta, ko je tako nežna in
slabotna. Saj bo ta čas hitro mi-
nil."

Vsi stari ljudje tolažijo tako,
vsi stari, ki so jim začela teči
leta z zlovesčo hitrostjo. In mla-
dini je leto dni tako dolga doba
... Harro ne ve, kaj naj bi rekel.
Upira se mu, da bi že zdaj kaj
zahteval.

No, potem mu pa ne bi bilo
treba tako hiteti z zidanjem!
Niti štiri ure spanja si ni na-
dan privoščil. In čisto suh je po-
stal pri tem.

Sploh se mu zdi, kakor bi pa-
dala težka bremena na njegove
rame, ko začenja knez govoriti
še o "vsekako potrebnih" vozo-
vih in o drugem. In zmerom je
mislil, da bo sam gospodaril na
Thorsteinu. Rožamarija naj le
sama skrbi za svoje obleke in
vse, kar je pri tem potrebno; da
bi bil pa nekako denarno odvis-
en od Rožemarije, to je grenka
pijaka, ki je ne bo mogel pogol-
niti. In brauneška čast tudi ne
bo mogla prenašati tega, da bi
slikal. In prav zdaj, ko bi s svo-
jimi zvezami toliko lahko zaslu-
žil.

Tako mu bo ostalo le še to, da
proda tu in tam kakšno sliko
ali kakšen kip. In pri tem pa že
sluti, da se bo moral za vsako
sliko, ki jo bo hotel kam dati,
boriti z Rožemarijo.

Zmerom, kadar je želel kaj
prodati, se je ona zgrozila. Sam-
o s tem jo je lahko potolažil,
da potrebuje denar za zidanje.
V srcu stoka, ko govori knez
mirno in široko o tem, da bo po-
treboval najmanj štiri konje za
voz, dva za ježo in dva za delo.
In zahvala za lepo darilo, ki ga
je zjutraj presenetilo, mu sko-
raj zastane v grlu. Rožamarija,
tvoj zlati mošnjček! Ali ga bo
moral ubogi Harro res vlačiti po
vsem blatu?

Pri tem pa vendar čuti, da je
nehvaležen, ko pada toliko do-

braga nanj, da je skoraj svoje-
glav otrok, ki zavarča sladko
žlico kaše pred svojimi usti.

Naposled knez opazi, da ga ne-
kaj teži, in si misli: Seveda, za-
ljubljenec. In oba bi bila rada
sama.

Nasmehne se in reče: "V gozd
se bomo peljali ob petih popol-
dne, ko bo konec najhujše vroči-
ne. Jaz bom vzel knežnjo s seboj.
K hladnemu potoku pojdemo in
k svetlim hrastom. — Seveda, če
knežnji ne bo preveč, ker izpre-
hodov nima kaj rada. Vidva pa
pojdetata lahko tja in nazaj se bo-
sta peljala."

Harro mora z veseljem pri-
trditi, čeprav ne more brez gro-
ze misliti na vse nadloge, s ka-
terimi bo zvezana ta kratka, od-
zadaj nadzorovana pot. Nebesa
božja, in to naj traja še leto dni!
Nestrpnost se ga poloti. Preveč
potrpežljiv sploh ni bil nikoli.

In vendar bi bilo grdo, če bi
žalil kneza, ki se čuti tako širo-
kosrčnega varuha zaljubljenec.
Za vse življenje mi jo bo zaupal,
lahko ji bom vzel vsako veselje
do življenja, lahko ji bom strl
srce, toda da bi zdaj sedel z njo
pol ure v prijetni vročini pod
vetočo lipo, — tega mi ne zaupa.
In ona trpi. Stvar ni tako ma-
lenkostna, kakor trdi ona.

Naposled pride peta ura. V
gozd se peljejo. Knez in Harro z
novima konjema, in knez gleda
z očmi strokovnjaka, kako vodi
Harro uzdo, in ne more zamilča-
ti odkritosrčnega priznanja:

"Človek bi si mislil, da svoj
živ dan nisi delal ničesar druge-
ga, kakor vozil konje."

"Tega pa vendar nisem mogel
pozabiti, oče."

"O, pač, toda zdi se mi, da
znaš ti prav vse."

Harro se nasmehne. "Ne. To-
nevaležen, ko pada toliko do-

navadno marsikaj; sicer pa sta
konja imenitna. Mojemu Maertu
so se usta raztegnila skoraj do
ušes, ko ju je izpregal. In videl
boš, kako bo skrbel za žival. Si-
cer zna pa tudi Maert marsikaj."

"Če je zanesljiv, mu lahko pu-
stiš nadzorstvo v konjušnici. Za
voznika ni prav primeren. Če-
prav se dobro obleče, se mi zdi
vendar nekoliko preveč smešen."

Harrovo čelo je spet zakril
oblak, toda k sreči so zdaj v goz-
du in hladnih dihi jima veje na-
sproti. Še nekaj minut hitita ko-

nja po mehkih gozdnih tleh in
knez se spet lahko čudi Harrovi
spretnosti. In potem voz obsta-
ne.

Maert, ki se zdi knezu tako
smešen, čaka pod košatim hra-
stom. Zdaj dobi povodec v roke
in Harro lahko pomaga damama
z voza. Široka, s travo porasla
pot drži skozi gozd, ki je tu me-
šan. Velike, mogočne bukke, ki
imajo debela kakor sive, marmor-
nate stebre. In visoke jelke z
dolгими rokami, ki so kakor ro-
ke. Pot se nekoliko nagne proti
vzhodu, in tam, kjer jo zakri-
vajo veje, je njen konec tako
domač, tako prijazen, kakor ne
bi držala nobena pot več v hiteči,
nemirni svet. To pot imajo vsi
radi in knez je jezdil po njej prvi-
č s sedmimi leti. Vsako drevo
pozna in se bori zanj s svojim
gozdarjem.

Zdaj stopa Harro z Rožama-
rijo po prijaznih sončnih lisah
na zeleni preprogi. Visoki, bledi
gozdni zvončki, ki stojijo ob poti,
jima pritkavajo, divji golobi
kličejo tu in tam, lešnikar pa
šviga sem in tja kakor živ biser.

Knez in knežnja sta zaostala
in kmalu ju zakrije drevje.

Harro in Rožamarija stopata
drug poleg drugega. Harro se
boji dotakniti Rožemarije ali pa
ji podati roko, preden ne ve, kje
je ranjena.

"Ljuba, ne glej v stran! Mene
glej! Uboga moja... ali je hu-
do?"

"Ne govoriva o tem, Harro!
Rajši mi povej, kako je tebi.
Gubo vidim na tvojem čelu. Ali
ti ni prav, da ti je oče poslal ko-
nja? — Malo sem se prestrašila,

ko mi je rekel, toda to naj bi bilo
tudi presenečenje zame."

"Pa vendar ne misliš, da bi bil
nehvaležen? Konja sta zelo le-
pa."

"Vidiš, vzlic temu čutim, da
ti nekaj ni bilo prav."

"Draga, zakaj bi kvarila ta
prelepi dan?"

Obraz Rožemarije zardi po
teh besedah. Da, pokvarjen dan.
Toda ne sme se zgoditi, da bi se
on trpel zaradi nje. In zdaj ji
položijo Harro roko okoli ramen,
ko se je najprej prepričal, da ju
loči prijazen griček od kneza in
knežnje.

"Ali te to ne boli, ljuba?"

"Ne, toda Harro, dobro vidim,
da te je nekaj užalostilo. Ali ko-
nja? Mama je bila vendar dovolj
prijazna! saj bolj ne zna biti."

(Dalje prihodnjic)

Društveni koledar

1945

24. junija, nedelja. — Proslava
6. obletnice Doma zapadnih
Slovencev, na 6818 Denison
Ave.

1. julija, nedelja. — Piknik pev-
skega zbora "Slovan" na vrtu
Slovenskega društvenega do-
ma, na Recher Ave.

8. julija, nedelja. — "Slovenski
dan" na prostorih Slovenske-
ga društvenega doma, na Re-
cher Ave., prireja Centralni
odbor organizacij za pomoč
Jugoslaviji.

15. julija, nedelja. — Piknik
društva "Nanos" šte. 264
S. N. P. J. na prostorih Do-
ma zapadnih Slovencev, —
6818 Denison Ave.

New Air Hero

Marine pilot, 2nd Lt. William W. Eldridge Jr. of Hixon, Tenn., grins as he returns to his Okinawa airfield after blasting four Jap planes in as many minutes, when Jap suicide bombers attacked a U. S. ship.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO.

Sacque seti

ročno-kvačkani na finem
blagu pastelnih barv; za
deco.

3.94

Oblekce za
deco

Krasno ročno obšivane
in okrašene s
čipkami; bele

1.94

Buntings za
deco

obrobilne z rayon-satin
pentijo; modre
ali rozaste

3.95

Odeja-seti

vzglavnik in odeja; z le-
pimi vzorci v modri ali
rozasti barvi

5.95

Opremljenje mlajše generacije

z PRAVILNO LAYETTE OPRAVO

KVALITETNE
PLENIČKE

Udobne pleničke hlačke; majhne, srednje,
velike mere 59c
Udobne podloge, ki se odstranijo; 59c
zaboju \$1
Podloge, ki se ne premočije; dvojno pokrite
z flanneletto; 4 v setu \$1
Birdseye pleničke; 27x27; fine kakovosti \$2
Dennison "diaper liners"; 200 v zaboju 69c

POSTELJNINA

Blanketi za zavijanje; mere 30x40; rozaste
in modre barve 59c
Chenille ogrinjalo za zibelko; pastelne bar-
ve, razni vzorci 4.95
Afghans; ročno obšiti; rozaste, bele, modre
barve 3.95
Blanketi za zibelko; 25% volneni; plaid ali
eno-barvni \$3
Podloge za zibelke; iz gauze; 25x39; obšiti
robi 1.39

LAYETTE OPRAVA

Jopiči za deco; vsevolneni; odprti spredaj;
pastelne barve; mere 1 do 3 2.25
Spalne oblekce za deco, kimone; rokavi, ki
se skupaj stisnejo 85c
Boucle Creepers, crew ovrtniki; pastelne
dvo-barvne; mere 1 do 3 2.25
Flannette kimone, spalne obleke; peach in
modre barve 85c
Bombažne srajce; s kratkimi ali dolgimi
rokavi 65c
Bombažni previtki; mere 2-5 39c
Terry Bath seti; brisače in dva prta,
bib 1.75

SANI-SHEETING

1.39 jarda

Trpežno dvakratno obdelano "Sani-
Sheeting" blago za rjuhe za zibel-
ke; 36" široko.

OTROSKA OPRAVA... DRUGO NADSTROPJE

Our armies, our navy need more guns, more ammunition, more food—more
of all the supplies that go toward victory... and they need them now!

That's why you are being asked to back them in the biggest,
toughest War Loan Drive ever—the Mighty 7th War Loan.
NOW! Your fighting dollars are needed, urgently needed, to
help pay for fighting equipment—you must lend your share. Find
your individual quota of extra War Bonds, and meet it! The
quota is larger—because the Mighty 7th is really two War Bond
Drives in one—but remember, when you buy War Bonds you
don't lose, you invest. You'll get back every cent you put into
War Bonds, and more!

Buy more War Bonds now—our fighting men are making even
bigger sacrifices for victory!

BUY BIGGER WAR BONDS NOW—

IN THE MIGHTY SEVENTH WAR LOAN!

Dglas za sedmo voj-
no posojilo, za katero
baš sedaj v teku
kampanja, je brez-
plačno dalo vodstvo
makopravnosti.

F. S. FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI

★
I, Sama

(Nadaljevanje)

"Ne zamerite, prosim, in nikar me ne umejte napak. Danes se je namreč tole pripetilo. Mešetar Jok in Alena..."

Brest je opisal in ponovil, kar je zvedel. Nato je pripomnil: "Gospodična je radi tega vsa zbegana in razburjena. Ker vem, da je nedolžna, zato sem prišel prosit vaše izjave, da jo potolažim."

Smrekar ni niti za hipec preudaril, kaj bi odgovoril, ampak je takoj rekel:

"Mešetar je kanala, pismo- noša je pijanček. Če sta v prece- pu, se izvijeta iz njega. Poznam ju dobro. Jaz in moja hiša pa ne vemo ničesar. Alena pa prav za prav ni naša, torej me ne briga!"

Bresta je tak odgovor spekel, da se je vzburl v njem žolč in je srdito planil kvišku. Toda ker mu je bilo urojeno, da je hodil z vsakim po gladki cesti, se je premagal in vprašal mirno in dostojno:

"Ne zamerite, gospod Smre- kar, še nekaj bi rad zvedel. Ale- na je vendar pisala naslov na Strniško in neko brzojavko. In vi ste ji grozili, ker se je upra- la..."

Smrekar se je začel bučno smejeti, nagnil spet glavo nazaj in gledal hohotačo se v strop. Potem je naglo vstal in stopil pred Bresta.

"Povejte vi tisti svoji pun- ci..."

Brest je planil s stola.

"Gospod Smrekar, to vam prepovem!"

Smrekar ga je potapljal po rami.

"No, no, no, povejte torej gos- podični Aleni, da naj nikar ne razmišlja blaznih reči in naj pomni, da sem za take stvari odgovoren samo jaz — in nihče drugi. To ji povejte! Na svide- nje v obednici ob časi vina. Ta- koj pridem!"

Smrekar je odprl Brestu vra- ta v obednico, sam se pa vrnil k pisalni mizi in posedel ob njej brez dela, globoko zamišljen.

"Kako je?" je vprašala Ale- na Bresta, ko je vstopil. Videla

je na njegovem obrazu razbur- jenje.

"Bodite mirni in ne razbur- jajte se! Naj vam to zadostuje. Ob priliki se še kaj pomeniva. Smrekar se smeje vsemu in tr- di, da je blazno, če sploh kaj razmišljate o tej stvari, češ, da je za vse odgovoren sam."

"Hvala lepa za trud, gospod Brest. Verujte mi, da je zame nekaj strašnega, ko sem tako sama, ko nimam nikogar, ne staršev, ne prijateljice — ne prijatelja..."

"Gospodična, to zadnje ni res- nica!"

Brest jo je pogledal, njego- ve oči so čudovito žarele.

Alena je skomizgnila z rame- ni.

"Gospodična," Brest se je razvnel, — "za kar so drugi vas, zato je zbedel sedaj Smrekar tudi mene. In prav za- to, naključ vsemu svetu — tu moja roka! Gospodična, jaz vas globoko spoštujem! Bodite pre- pričani!"

Segel je po Alenini roki in jo pritisnil na ustnice. —

V obednici so se oglasili šte- fanovi koraki.

"Sedaj moram k Smrekarju, ker me je povabil. Pojdite še vi!"

Alenina roka je še počivala v Brestovi.

"Ne morem," je rekla in mu stisnila desnico.

Ko se je pri vratih ozrl, je Alena gledala za njim in mu za- mahnila v pozdrav.

Brest je moral zbrati vso vo- ljo, da se ni pri tej priči vrnil, prijel to belo roko in z roko vred pritisnil na srce Aleno...

Naslednje dni se je polegel snežni metej, nebo se je razve- drilo in na belo ravan je sveti- lo z jasnega, čistega neba zim- sko sonce, ki je v mirijadah lučk migotalo po srenu.

Pusti strahovi so odbežali iz Alenine sobice, srce ji je bilo ču- dovito radostno, vse polno še nikoli občutenega hrepenenja. Z Viktorjem se je sankala po bregu, vriskala in se smejala kakor razposajen otrok. Bližale so se božične počitnice, od doma so prihajala pisma, kako je tež- ko pričakujejo, — in v njeni du- ši je vstala radost, da se prvič vrne k staršem, prvič v življe- nju ne več kot otrok, ampak kot zrela in izkušena ženska.

Ko se je nekega dne napotila proti šoli, so pridrsle po poti sani in obstale pred šolo. Iz njih je stopil okrajni šolski nadzor- nik,

XVIII.

Ko so zapeli krugljčki pred šolskim poslopjem, so se poja- vile za šipami vseh učnih sob radovedne glave učiteljskega osebja. Sredi take zime nenado- ma gosposke sani pred šolo, to je dogodek! Ko je nadučitelj spoznal nadzornika, je skočil h katedru in zvil v žep proračun, kakor si ga je sestavljal ob skromni plači za božične praz- nike. Mara je skrila cigareto, ki si jo je pripravila za nekaj dimov med odmorom. Minka se je vrnila mirno k podobi, pred katero je razlagala žetev in ži- to. Dasi ji ni bilo treba ničesar skrivati, jo je kljub temu spre-

letelo kakor mučna slutnja.

Nadzornik je stopil v nadučiteljev razred, se kratko pomu- dil in šel k Mari. Prelistal je raz- rednico, pregledal katalog, od- bral nekaj zvezkov, jih presodil, potem se naslonil in poslušal pouk. Ko si je zapisal nekaj be- ležk, je odšel v učilnico k Min- ki. Tukaj je začel vršiti svojo dolžnost in pravico do pičice. Vsako malenkost je pregledal in prehtal, preiskal kateder, od- prl omaro za učila, se sprehodil po sobi in ogledoval skoz zlate naočnike roke in vratove otrok, ali so zadostno umiti in snažni. Minka je čutila, da to nadzor- stvo ni vsakdanje, toda o vzro- ku ni imela pojma. Zato je po prvem razburjenju, katerega ni izdalo kar nič njeno vedenje, razlagala in učila mirno dalje, kakor je veleva urnik. Solar- jem je prijazno povedala, kdo je ta gospod, nato jih opozorila, naj se vedejo in pazijo, kakor bi ga ne bilo v šoli in nadalje- vala.

Nadzornik je nehoti često prekinil delo ob uradnih spisih in se zamislil v pouk. Nekaj iz- virnega in posebnega je zapa- zil v metodi. Kakor da ni šola, tako je premišljeval sam pri sebi. Vse zre v učiteljico, kakor bi jim mati rezala belega kruha. In vendar uči marsikaj, kar ni- kakor ni predpisano. Toda uspeh je jasen in izvrsten — torej...

Ko so šolarji zapustili po do- končanem pouku sobo, se je nadzornik poslovil in suhopar- no omenil, da se po obedu vrne.

"Ali je sitnaril, kajne?" je prihitela Mara z zamujeno ciga- reto k Minki.

"Zakaj to vprašas?"

"Ker je bil tako dolgo pri te- bi. Dve uri, če več! Pri meni in pri nadučitelju je bil samo če- trt ure. To nekaj pomeni!"

"Pomeni?"

Rahla rdečica je šinila Minki v lice.

"Kaj bi pomenilo?"

"Avanzma! Morda prideš v mesto!"

"Jaz? Hahaha! Kvečjemu v hribe, v še večje hribe!"

"Ne laži! Če bi imela jaz tvo- je navdušenje in tvoje zmōž- nosti, prva služba, ki je bila pro- sta v mestu, bi bila moja. Si- cer bi jim napravila kraval, pravi anarhistovski kraval. Prav gotovo!"

"Ljuba duša, kdo se briga za naše kravale! Bi se, nič ne re- čem, toda za to bi najslabša mo- rala biti vsaj toliko socialistična, kakor sem jaz. Potem bi šlo!"

Nato sta se učiteljici napoti- li v gostilno k obedu.

Učiteljici sta naglo dokosili in razmišljali, vračajoč se v šo- lo, kam neki je šel obedovat nadzornik. Zakaj nekaj gostiln v vasi je bilo takih, da ni vstopil vanje, kdor ni bil žganjar.

Ko sta zvedeli, da ni bil pri nadučitelju, je učiteljski zbor soglasno sklenil, da ga je pova- bil Smrekar.

Za delavce

Za delavce

DOBITE SI DELO SEDAJ!

z zagotovilom za povojni čas.

Mi potrebujemo moške in ženske za naslednje po- zicije:

MOŠKE

Butter Pasteurizers, Cooler Men, Mehanike za truke, Bottlers, Auto Body, Woodworkers, Draftsmen, Driver Salesmen.

ŽENSKKE

Bottlers, Ice Cream Wrappers, Comptometer Operatorice.

Vsa dela imajo lepo plačo od ure ali mesečno. Po- čitnice s plačo. Prijetni delovni pogoji. Naše podjetje je važno za vsak dan, v VOJNI in MIRU.

Zglasite se v

TELLING-BELLE VERNON CO.

3740 Carnegie Ave. ENdicott 1500

"No, ta ga nakači zoper me- ne," je omenila Minka in se smejala.

"Zoper vas?" je ugovarjal nadučitelj. "Naj poskusi! Ima- mo tudi mi kaj besede!"

Pogumno si je pogladil sivo, na kozlovsko prstriženo brado. Ura je udarila tričetrt, učiteljsvo se je razšlo po sobah. Kakor dopoldne, se je godilo popoldne. Nadzornik je prebil večinoma pri Minki. Po dokon- čanem pouku, ko sta bila sama v sobi, je nagovoril nadzornik Minko slovesno:

"Gospodična, počakajte, da se dogovoriva o važni, zelo važni stvari."

Nadzornik je sedel za kate- der; gube na usehlem licu so pričale o resnobi sodnika.

"Gospodična, vi ste toženi!"

Nadzornik je potegnil iz žepa akt in ga razgrnil predse. Min- ki je vztrepotalo srce, toda sa- mo za trenutek. Tako se je

zbrala in opogumila.

"Na svetu je vse mogoče, gos- spod nadzornik!"

"Vi ste toženi, da se vtikate in silite v posle, ki vam niso nič mar. Kaj pravite na to?"

"Po zakonu mi morajo biti mar posli v šoli. In o teh, pro- sim, sodite! Za druge posle sem odgovorna svoji vesti in svoje- mu prepričanju, nikomur druge- mu!"

Nadzornik se je presedel na stolu in Minko ostro motril skoz naočnike.

"Tako! Opozarjam vas, ne za- igrate svoje bodočnosti."

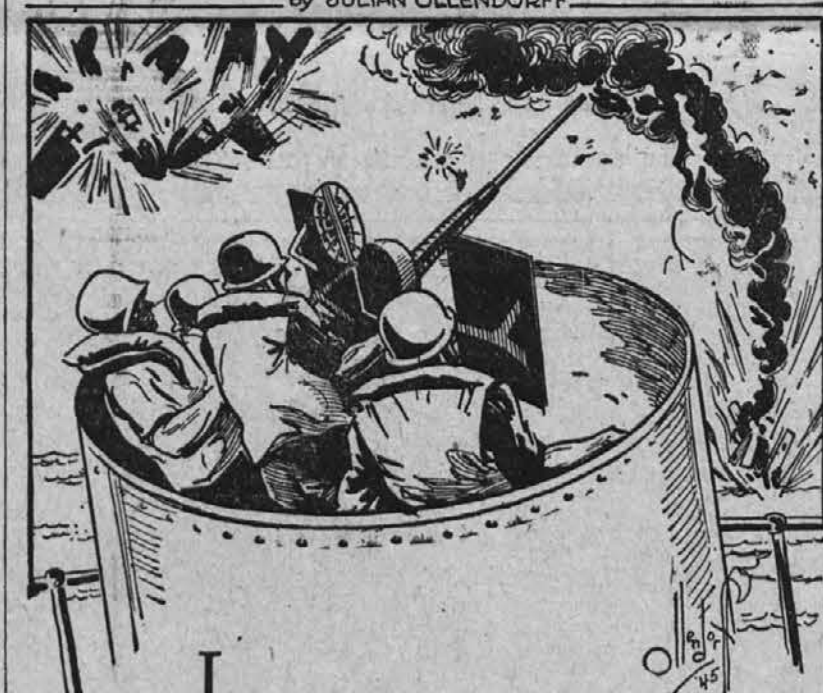
"Moja igra ni hazard, se ne bojim, da bi mogla kdo ve koli- ko zaigrati."

Nadzornik je zakašljajal.

(Dalje prihodnjič)

AMERICAN HEROES

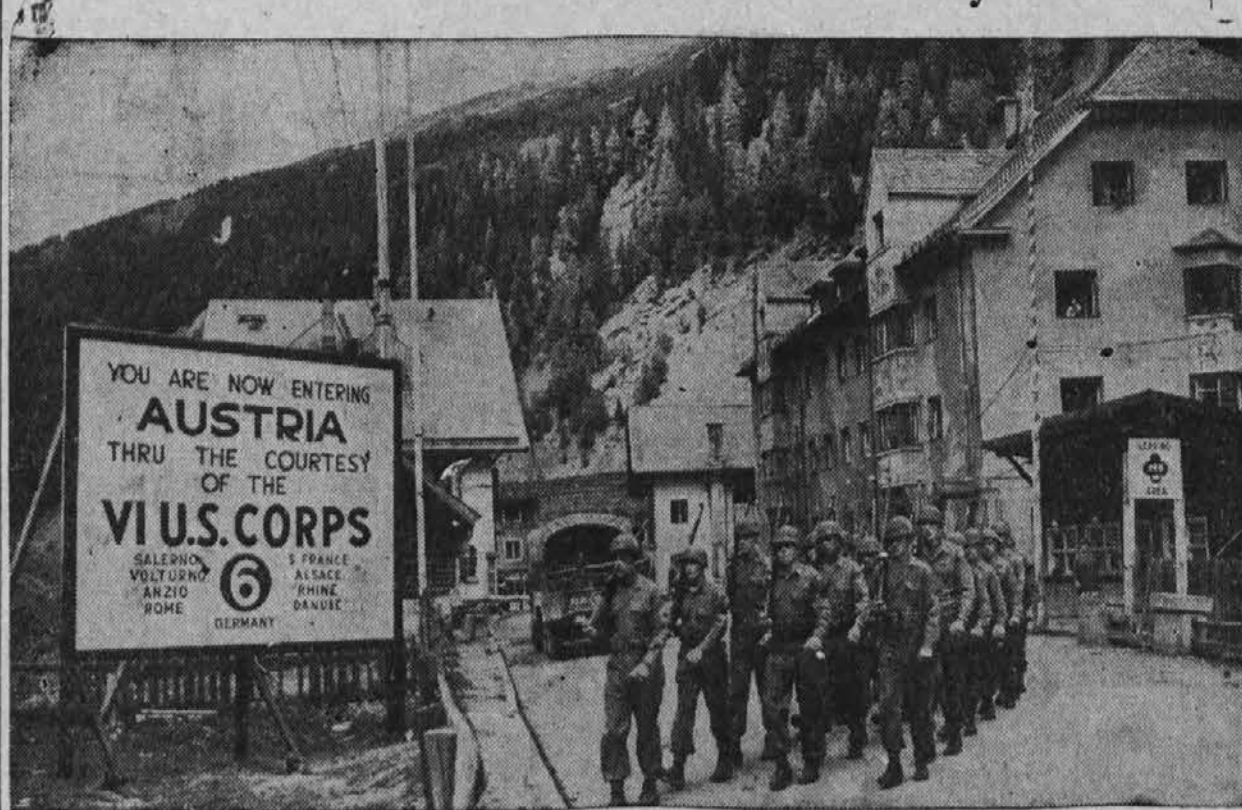
by JULIAN OLLENDORFF

L. T. Comdr. George L. Earnshaw, USNR., Swarthmore, Pa., former pitcher for the champion Philadelphia Athletics and the Chicago White Sox, was awarded the Commendation Ribbon by Admr. C. W. Nimitz for meritorious performance as gunnery officer of a U. S. aircraft carrier at Truk. So effective was his antiaircraft fire that three fast, low-flying enemy torpedo planes were destroyed in their repeated efforts to damage his ship. He used equipment bought with War Bond funds.

U. S. Treasury Department

Austria Now Under United States Army Control

Infantry company of the 103rd Infantry division, U. S. 7th army, marches through town of Brennero, Aus- tria, during one of the daily formal guard mount ceremonies. The 103rd division has been guarding Brenner pass in conjunction with the 88th Infantry division, U. S. 5th army in Italy. Unlike most German cities, Bren- nero does not show the effect of the war, having been left with few war scars.

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ŽENSKKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPIJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj. Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

MOŠKI

izurjeni na

VERTICAL BORING MILL
MULTIPLE DRILL PRESS IN LATHE
WELDERS — MOTOR ASSEMBLERS
Drugi šift

ŽENSKKE

COIL FORMERS — COIL WINDERS
COIL CAPERS
Drugi šift

RELIANCE ELECTRIC & ENGINEERING CO.

Ivanhoe divizija: 1091 IVANHOE RD.
Marine divizija: 1190 EAST 152nd ST.

OPERATORJI ZA

Engine Lathe

Turret Lathe

Boring Mills

tudi

Bench Assemblers

Warehouse Men

Dobra plača od ure

54½ do 60 ur tedensko

The Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

Mali oglasi

EDINA
slovenska unijska brivnica
v tej okolici
LOUIS LIPANJE, lastnik
LOUIS OKIČKI, pomočnik
se priporočava
Kadar vam čas dopušta, obiščite
nas.
761 EAST 185th ST.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Summer Dress to Aid Bond Sales

Summer dresses like this checked cotton, with briefest of sleeves, drawstring neck and slim skirt can be made by any woman. You will be amazed at how inexpensive these flattering costumes can be. Turn your savings into War Bonds. Suitable pattern at local stores.

Mali oglasi

Prodaja se

piano harmonike na 120 ba- sov; ene za otroke na 48 ba- sov. V najboljšem stanju. Kdor želi, naj se zgasi na 1158 E. 76 St.

ZA
Weatherseal
KOMBINACIJSKA ZIMSRA OKNA IN
MREŽE
pokličite
CHARLES NORDER
MU 2292 ali RA 0221

POPOLNA ZALOGA
pies, kekov, kruha in kuchen
Specialna naročila za
"BIRTHDAY" KEKE

Binder's Bakery
7309 WADE PARK AVE.

STENSKI PAPIR
preostale role, dovolj za eno
sobo, po 10c rola
Barve, varniši in enamel
8903 Wade Park Ave.
SW 2556

Izvršujem vsa stavbena dela, ki
so potrebna pri hišah.
Predelujem hiše in trgovine.
Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St. KE. 4828
Euclid, Ohio

Prihranite vsak PLAČILNI DAN

Kupite ekstra vojne bonde
in znamke
Denite del vašega zasluga
na hranilno vlogo pri

Society for Savings
THE PEOPLE'S BANK ON
PUBLIC SQUARE

Dr. Kernovo
Angleško-Slovensko
berilo

(English Slovene Reader)
je pripravno za učenje an-
gleščine ali slovenščine.
Dobi se v naši tiskarni

OGLASAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

Cedar Point

ON LAKE ERIE
1945 Season
Opens Sat., June 16

MAKE your reservations
early at Hotel Breakers.
1,000 rooms. Moderate
rates. Excellent meals. Relax
on the world's finest white
sandy beach. All sports.
Every vacation amusement.
Dancing nightly.

On U.S. Route 6 and Ohio 2.
Easily reached by rail, bus or
hourly steamer from Sandusky.
S.S. THEO. ROOSEVELT
9 a.m. daily from Cleveland.
Steamers also from Detroit & Toledo

The Playground of the Great Lakes
CEDAR POINT-on-Lake Erie
SANDUSKY, OHIO

POPRAVLJAMO STREHE IN VRŠIMO VSAKOVRSNA GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Se-
daj je mogoče dobiti material za pre-
novljenje in popravilne hiše.
STREHE POKRIVAMO OD \$75.00
NAPREJ. Vse delo je prvovrstno in v
vaše zadovoljstvo. Ako želite, se pla-
čevanje uredi na lahka mesečna od-
plačila. Se priporočamo za naklonje-
nost.

KOVAC BROS.

GRADBENIKI

IV 7330

956 E. 185 ST.

IV 5888